

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

27. Ipse Pater amat vos, quia vos me amastis, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

27. Ipse Pater amat vos, quia vos me amastis, & credidistis quia à Deo exiui.

Docet hic locus contra Calvinum, omnesque nostritem *Iustitia*
 poris hæreticos, esse in nobis inherentem quandam *inherens*
 bisque propriam iusticiam, quam Deus in nobis diligit, ap-
 probat, & nouis beneficiis remunerat. Amare Deum, & cre-
 dere Christum esse filium Dei (hoc est enim hoc loco, à Deo
 exiuisse) actus nostri sunt, & potentiarum nostrarum; tamen
 non prorsus à nobis, sed à Dei gratia effecti. Dicit autè Chri-
 stus, hos ipsos actus amandi & credendi, causam esse diuini
 erga nos amoris. Pater (inquit) amat vos, quia me amastis, &
 credidistis. Amat autem amore quodam consequente, non
 antecedente. Alius est amor Dei quo præuenit nos in benedi- *Amor Dei*
 ctionibus, quo prior dilexit nos, quo elegit, quo vocauit, quo *in nos du-*
 iustificauit; qui non nisi in ipso Deo eiusque beneplacito cau- *plex.*
 sam habet. Alius quo iam semel dilectos, electos, vocatos,
 iustificatos, diligit & amat, tum *complacendo in illis, & gratos* *Tract. 102.*
 habendo, vt D. Augustinus in hunc locum distinguit; tum *in Ioan.*
 etiam noua semper & maiora gratiæ suæ beneficia huiusmo-
 di conferendo: de quo genere Christum propriè hic loqui
 verba proximè præcedentia conuincunt. *In illo die in nomine*
meo petetis (vtique gratiæ beneficia noua & auctiora) & *non*
dico vobis, quia rogabo Patrem, id est, non erit absolutè neces-
 sarium, vt ego pro vobis in hac causa intercedam, non est
 opus hæc mea præsentia aut intercessione; adite ipsum con-
 fidenter, illum rogare, & petite in meo nomine; ipse enim Pa- *ter*
amat vos, quia me amastis, &c. Pater vos amat, dicit, quia
me amastis; non dicit, Pater vos amauit, quia vos me amastis.
 De præsentis & continuato Dei amore loquitur, causam eius
 reddens discipulorum dilectionem & fidem. Non loquitur de
 amore Dei præterito, & quatenus inchoatur erga suos. Ille
 enim (vt dictum est) ex parte nostra nullam causam habet,
 sed ex solo eius beneplacito, qui prior dilexit nos, promanat.
 Nunc vt hæc verba Calvinus inuoluat atque inuertat, vi- *Caluini*
 deamus. *Monemur* (inquit) *his verbis vnicum esse vinculum* *corruptela*
nostra cum Deo coniunctionis, si Christo coniuncti sumus. Con-
ingimur autem fide non ficta, sed qua ex sincero affectu nasci-
tur, quem amoris nomine designat. Neque enim purè in Chri-
stum credit, nisi qui illum ex animo amplectitur: quare hoc ver-
bo vim & naturam fidei bene expressit. Hoc est Caluini artifi-
 cium, hæc eius technologia, qua scripturam Euangelicam
 insigni

infigliter deprauare didicit. Quod Christus de amore & fide dixit, ille ad vnam solam fidem artificiosè redegit. Duo Christus posuit: *Amastis & credidistis*. Vnum Caluinus concludit. Hoc (inquit) verbo amoris, vim & naturam fidei expressit, quia fides ex sincero affectu nascitur, quem amoris nomine designat. Fallit lectorem & mentitur Caluinus. Mendacium est loculentum, verbo amoris, vim & naturam fidei exprimi. Amor Christi à fide in Christum tota natura distinguitur. Tria sunt hæc, ait Paulus, *fides, spes, charitas*; maior autem horum est *charitas*. Christus hic quoque vtrumque distinxit: *Quia amastis me, & credidistis, quia à Deo exiui*. Naturam & vim fidei, quam hoc loco Christus commendat, ab obiecto suo commendat, *quia à Deo exiui*, id est, quòd ego sum filius Dei naturalis. Amorem discipulorum adiunxit, vt virtutem à fide toto genere distinctam, & vt amorem ipsorum non humanum quendam aut moralem, quasi eum veluti amicum ut quemlibet magistrum amarent, sed diuinum & in Deo fundatum fuisse doceret; quia illum cum fide amabant, & talem amabant, qualem eum esse crediderunt. Qui sanè amor cum fide coniunctus in discipulis Christi iam regeneratus, causa erat, cur eos Deus vicissim amaret, complacendo se in eis, & ad maiora eis beneficia conferenda ita paratus, vt in nomine Christi Deum petentes, facile à Deo exaudiendi forent, nec vt Christus singulariter pro eis intercederet, profusum necessarium esset. Christum igitur amoris nomine, fidei vim & naturam expressisse, luculentum mendacium est, & innumeris scripturis aduersum, quæ charitatem à fide, vt distinctas virtutes, perpetuò determinant.

Amor ex fide nascitur, non contra.

Iam fallit lectorem Caluinus, quòd ait *fidem non fuisse ex sincero affectu nasci, quem hic amoris nomine Christus designat*. Neque enim fides ex amore vilo modo nascitur, sed aliquo modo amor ex fide; quatenus natura prior fides est. Non credimus in Deum, quia eum diligimus, sed contra eum diligimus quia credimus. Notitia præcedit affectum, non affectus notitiam. Amare incognita non possumus; & vt amemus, aliquo modo cognoscere id necesse est quod amare volumus. Quæ causa est cur in hac vita mortali, vbi non nisi per speculum & in ænigmate, prout fides docet, Deum cognoscimus, debilis & imperfectus amor noster in Deum. Quum autem fides in ipsam Dei visionem conuerteretur, *facie ad faciem Deum videbimus, sicuti est*; tunc amor in Deum erit plenissimus, inuincibilis, & æternus. Caluinus omnia

omnia confundit, sibi que ipsi ac suis placitis cōtradicit. Alibi enim ex fide amorem nasci, fidemque esse omnium virtutum radicem statuit, vt sic bona opera, si quam apud Deū laudem habent, ex sola fide eam accipiant, quia fructus censendus ex arbore est. Et est quidem fides bonorum operum vera radix, non autem charitatis ipsius. Immò vna radix fides est, quatenus ad bene operandum intellectus purificari debet, vt nouerit quid sit agendum & in quem finem. Altera radix charitas est, quatenus ad bene agendum voluntas accendi atque inflammari debet, vt quod agendum per fidem intelligit, alacriter exequatur. Ex amore igitur nascuntur sanè bona opera, sed non ipsa fides, quæ prima virtutum ordine generationis est, sicut ordine perfectionis prima virtutum charitas est.

*In Epistol.
ad Rom. c.
4. vers. 6.*

*Operum
bonorum
duplex ra-
dix.*

Omnia confundit Calvinus. Coniungimur (inquit) Christo fide non ficta, qua ex amore nascitur: nec purè in Christum credit, nisi qui illum ex animo amplectitur. Hæc non ad vim ac naturam fidei, sed ad eius perfectionem pertinent; nec fidem veram, sed viam describunt. Qui purè credit in Christum, habet charitatem fidei adiunctam, Qui fide non ficta coniungitur Christo, cum affectu sincero, non simulato, non hypocritico, cum Christo coniungitur; sed hic affectus sincerus actus charitatis est, non fidei; & ex charitate nascitur, non ex ipsa natura fidei. Audi Paulum. *Finis (inquit) præcepti, id est, impletio ipsa & excurio legis mandatorum, est charitas de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta: id est, est illa diuina charitas, non terrena, carnalis, humana, quæ ex corde puro promanat, quod nullæ cupiditates vitiosè coinquinant: & ex conscientia bona, seu mente nullius sibi sceleris conscia: & ex fide non ficta, non hypocritica, non simulata, sed veraci & sincera, quæ, quod ore confitetur ad salutem, hoc intimo corde credit ad iustitiam. In ipsa natura fidei est actus quoque voluntatis, quatenus illis omnibus quæ intellectus à Deo illuminatus apprehendit esse vera, voluntas à Deo quoque mota obedienter acquiescit: ex cuius videlicet imperio non intellectus dictamine nascitur fidei virtus, seu obedientia fidei in scripturis tantopere laudata. Sed hæc voluntatis obedientia & affectio pia plurimum differt ab ipsa charitate, qua Deum diligimus, de qua hîc Christus loquitur. Illa enim affectio nihil respicit quàm obiectum fidei intellectui propositum, vt actus fidei eliciatur. Charitas verò Deum & vltimū finem ac summum bonum pro obiecto habet, quatenus in illum toto impetu fertur, & eodem impetu tam ipsius fidei quàm*

*Fides &
charitas
quomodo
se ad inui-
cem ha-
bent.*

1. Tim. I.

quàm aliorum omnium bonorum actus in Deum rapit, ut se in Deum omnia relata Deo accepta & grata fiant, verarumque virtutum rationem, formam, perfectionem adipiscantur. Ideò dixit Paulus, *finem præcepti*, id est, perfectionem seu perfectam impletionem omnium mandatorum, esse *charitatem de corde puro*, &c. Illa enim & ad omne opus bonum erit stimulat, & ipsa bona opera ut in Deum ferantur, ideòque perfecta fiant, sola efficit. Sic iterum dixit Paulus, *fidem per charitatem operari*; quia ut fides in opus exeat, ut, quod fide faciendum novimus, opere præstetur, ut perficiatur & ad iustificationem in Christo valeat fides, *per charitatem*, Dei vitæ, beneficio charitatis id totum fit. Hæc charitas non ad naturam, sed ad perfectionem fidei facit. Hæc charitas non ad actum fidei eliciendum, sed ad actum fidei perficiendum, atque in ultimum finem dirigendum concurrat. Denique non est ille affectus seu obedientia voluntatis, quæ ad actum fidei necessariò requiritur, sed est aliud & distinctum Dei donum, alia & distincta virtus, quæ inchoatam per fidem regenerationem perficit, & ut in novitate vitæ credentes ambulent, sua peculiari energia efficit. Ista Calvinus confundens, lectorem fefellit, ut in his Christi verbis vnius fidei vim ac naturam exprimi doceret, & ad vnam fidem id totum revocaret, quod Christus in charitate & fide collocavit.

*Quomodo
Deus amat,
quia
amatur.*

*Christo
Calvinus
contradi-
cit.*

Nunc præactam à nobis difficultatem mouet, quomodo dicatur Deus ideò discipulos amare, quia illi Deum amabunt, quum ideò potius discipuli Deum dilexerint, quia Deus dilexit illos. Ad hanc difficultatem quid respondeat videmus. Respondeo (inquit) *homines ante vocationem, si sunt electi, arcano modo à Deo amari, qui suos omnes diligit antequam creati sunt: sed quia nondum reconciliati sunt, non censeri Dei inimicos, sicut & Paulus loquitur. Secundum hanc rationem hic dicimur amari à Deo dum Christum diligimus, quia pignus habemus paternæ eius dilectionis, quem ante corruimus ut iudicem nobis insensum. Iterum Christi sententiam nefariè corrumpit Christus docuit discipulos suos à Deo amari, ideòque posse ab illo confidenter petere beneficia gratiæ: Quia (inquit) vos me amastis, &c. ubi manifestè ponitur discipulorū amorem causam esse cur hoc amoris genere Deus illos amet. Non est ita (ait Calvinus) nec vlla hic ponitur causa cur Deus quocunque tandem modo suos amat, sed exprimitur pignus quoddam paternæ Dei in nos dilectionis. Deus vos amat, huius enim amoris diuini in vos hoc pignus, hoc signum*

signum habetis, quod vos ipsum amatis. Atqui si ita licet totam Christi sententiam inuerrere, primùm rogo Caluinistas omnes, si amor discipulorum hoc loco non nisi pignus aut signum est dilectionis Dei erga eos, cur etiam & fides eorum pro solo quoque signo amoris diuini non ponitur? Vtrumque enim Christus dixit: *Quia vos me amastis, & credidistis in me.* Si autem fides nostra in Christum & in diuinam in Christo virtutem, nempe vt esset nobis sapientia, sanctificatio, iustitia, & redemptio (hoc enim totum illis verbis contineri, *Quia à Deo exiui*, Caluinus hinc exponit) non nisi pignus & signum est paternæ Dei in nos dilectionis; non erit amplius magis verum quod fides nos iustificat, quàm quod bona opera nos iustificat. Bona enim opera nos non iustificat, iuxta Caluini perpetuam doctrinam, quia notæ, signa, & pignora sunt acceptæ iustificationis, non autem causa illius; Eodem igitur modo fides non iustificabit, quia iuxta Christi hoc loco sententiam non causa, sed pignus & signum est dilectionis Dei erga nos. In summa igitur hoc dilemma contra Caluinum statuo; Illa Christi verba, *Quia amastis me, & credidistis quod à Patre exiui*; aut causam notant cur Deus Pater discipulos amauit, aut pignus tantùm & signum denotant dilectionis paternæ erga eos. Si prius, charitas non secus dilectionis Dei causa erit quàm fides. Si posterius, fides non magis iustificabit quàm charitas. Veritas autem orthodoxa hoc habet, propter vtrumque, charitatem & fidem, discipulos à Deo Patre dilectos fuisse, & ex vtroque hominem iustificari. Denique hæc verba non signum, sed causam propriè denotare, in superioribus explicatum dedimus. Ita vadique corruptelæ Caluini concidunt.

*Iustificati-
onem ex
sola fide
Caluinus
euerit.*

IN IOANNIS CAP. XVII.

3. *Hæc est vita æterna, vt cognoscant te solum
verum Deum, & quem misisti
Iesum Christum.*

VVM id Patrem rogasset Christus, vt filium suum clarificaret, id est, toti mundo notum faceret, id quod in eum finem, vt iuxta potestatem omnis carnis à Patre acceptam, id est, iuxta redemptionis officium commissum, ad vitam æternam electos omnes à Patre datos perduceret, subiungit nunc huius suæ petitionis causam
impri